

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
Judecători

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul Concurenței împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni privind încasarea în bugetul de stat a 10 % din venitul obținut în anul 2010 în mărime de 186 752,83 lei pentru încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 august 2015,

C O N S T A T Ă :

La data de 02.08.2013, Consiliul Concurenței a depus o cerere de chemare în judecată către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, solicitînd încasarea în bugetul de stat a 10% din venitul obținut de pîrîtă în anul 2010 în mărime de 186 752,83 lei pentru încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în fapt, Consiliul Concurenței, succesorul Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței, în temeiul prevederilor art. 93 alin. (2) al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, în urma investigării inițiate prin Dispoziția nr. APD-33 din 29 iulie 2010, a adoptat Hotărîrea Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr.APD-33-10/67 din 23 iunie 2011, în care a stabilit încălcarea art. 6 lit. d) și lit. f) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA prin următoarele acțiuni întreprinse:

- refuzul de a instala contoarele de energie electrică (de tip ЦЭ 6807 БК 1 220В 5-60А МШ4Д2, ЦЭ 6803/1 220В 5-60А 3ф 4np MR32, ЦЭ 6803В/1 1Т 220В 5-100А 3ф 4np М6Ш33, Меркурий 201.5, 5-60 А, Меркурий 230 03 АМ380V 5А, Меркурий 230 02 АМ 380V 10-100А), comercializate de către SRL „Lachi-Aparat” în baza cerinței utilizării contoarelor doar cu ecran LCD;

- includerea în avizul de racordare a prevederii „se recomandă/necesar utilizat” a modelelor contoarelor care urmează a fi utilizate și a prevederilor „în caz de procurare a echipamentului de măsurare de la alt furnizor decât operatorul de rețelei

de distribuție, la momentul coordonării întregului proiect se va coordona și echipamentul de evidență”;

- acceptarea selectivă privind instalarea contoarelor de energie electrică cu inducție unor consumatori noncasnici;

Menționează că, Hotărârea Consiliului Administrativ al ANPC nr. APD-33-10/67 din 23 iunie 2011, în privința acestor acțiuni ale ÎCS „Red Union Fenosa” SA a constituit obiect al litigiului în contencios administrativ, fiind contestată de ultima, însă a fost menținută în vigoare atât prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-1295/12 din 03.12.2012, cât și prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-748/13 din 29 mai 2013.

Indică că, prin scrisoarea nr. 0506/24962-204110311, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prezentat informația privind tipul contoarelor de energie electrică, cantitatea și prețul de comercializare a acestora pentru anul 2010 iar potrivit calculului efectuate de către Consiliul Concurenței, venitul obținut de ÎCS „Red Union Fenosa” SA din comercializarea contoarelor pentru anul 2010 constituie suma de 1 867 528,31 lei, prin urmare, cuantumul sumei ce urmează a fi încasată în proporție de 10% din venitul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, obținut prin încălcarea Legii cu privire la protecția concurenței, constituie suma de 186 752,83 lei.

Invocă că, potrivit art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanța de drept comun sau în instanța specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane și consideră că, temeinicia stabilirii sancțiunii de 10% din venitul obținut prin încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței în anul 2010, a fost constatată prin menținerea hotărârii Consiliului Administrativ al ANPC nr. APD-33- 10/67 din 23 iunie 2011, de către Curtea Supremă de Justiție nr. 3ra-748/13 din 29 mai 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29.12.2014 acțiunea înaintată de Consiliul Concurenței a fost admisă. Instanța a dispus încasarea de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA în bugetul de stat a 10 % din venitul obținut în anul 2010, în mărime de 186 752, 83 lei pentru încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței și a sumei de 5602,58 lei cu titlu de taxă de stat.

La data 30.12.2014, reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Burunciuc Vitalie a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile înaintate în acțiune să fie admise parțial.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 s-a respins apelul declarat de către reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Burunciuc Vitalie și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29.12.2014.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Burunciuc Vitalie a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29.12.2014 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 30.04.2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de către Consiliul Concurenței să fie admisă parțial, cu scăderea din cuantumului amenzii de 186 752,83 lei a sumei de 31 125,47 lei (reprezentând 10 % aplicate la TVA 20 % , sumei de 139 531,85 lei (131 493,5 lei – aferentă costurilor de procurare, 7113,31 lei – aferentă verificării metrologice, 925,02 lei – aferentă taxelor vamale) – ce reprezintă 10 % a amenzii aplicate cheltuielilor și

costurilor iar suma rezultată ce reprezintă 10 % din venit să fie redusă la 1% din venit, drept urmare a incidenței prevederilor tratatelor internaționale.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 august 2015, recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 a fost considerat inadmisibil.

La 15.06.2016, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a înaintat cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 august 2015, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii revizuite, cu reținerea spre examinare a recursului declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, invocând ca temei de revizuire lit. b) a art. 449 CPC - i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Drept circumstanțe noi revizuentul a invocat, scrisoarea Ministerului Finanțelor din 12.05.2016 care redă unele concluzii cu privire la includerea TVA în componența venitul realizat de întreprindere.

Examinând motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 15.06.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 august 2015, iar temeiul invocat este lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, cu privire la afirmațiile revizuentului invocate în cererea de revizuire, Colegiul constată că acestea nu se încadrează la temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) CPC. Mai mult, se face referire la niște circumstanțe cunoscute anterior – reglementările Codului Fiscal al RM din 24.04.1997 și cele ale Standardului Național de Contabilitate „Venituri”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013 - totodată, se face trimitere la scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. 14/4-06/153, întocmită la 12.05.2016, ulterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate

măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Legea, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest

principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 august 2015, în pricina civilă la acțiunea Consiliului Concurenței împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni privind încasarea în bugetul de stat a 10 % din venitul obținut în anul 2010 în mărime de 186 752,83 lei pentru încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Iulia Sîrcu

Judecători

Mariana Pitic

Iuliana Oprea